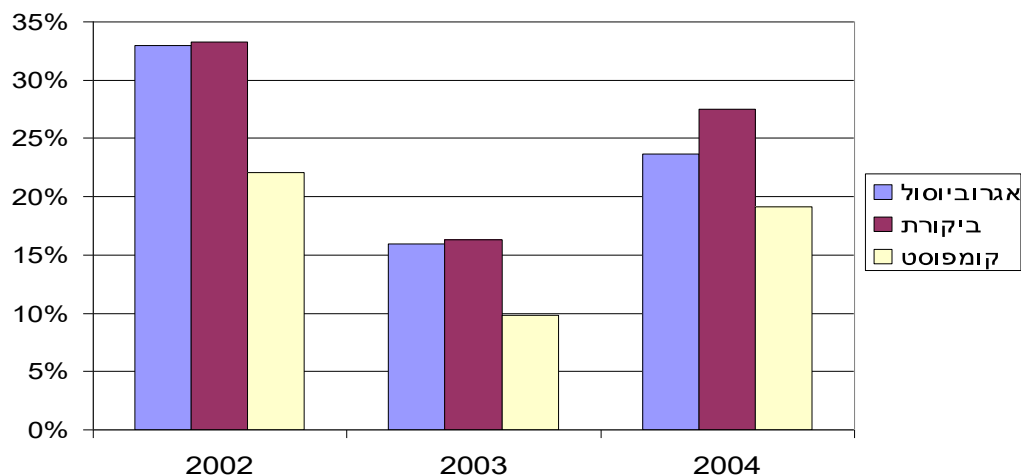

השפעה של יישום קומפוסט על התבטאות מחלות צהבון - 2004

תרצה זהבי, יוני גל.

הניסוי נערך בכרם של אלוני הבשן, בזן מרלו בחלקה עם שעור נגיעות גבוה. מטרת הניסוי לבחון את ההנחה שטיוב הקרקע עשוי להפחית את התבטאות מחלת הצהבון בגפנים. בשתי שנות הניסוי הראשונות ניבדק יישום של קומפוסט ויישום של אגרוביוסול ולאור התוצאות ביטלנו את טיפול האגרוביוסול בשנת הניסוי השלישית. יישום הקומפוסט נעשה לתעלה ברוחב ועומק של 15 ס"מ שנחפרה בצמוד לשורת הגפנים (צדדים שונים לסרוגין בשלוש שנות הניסוי). תעלה נחפרה וכוסתה שוב גם בטיפול הביקורת. הניסוי בוצע בבלוקים באקראי בשש חזרות אורך כל חזרה 50 עד 75 גפנים. סמוך למועד הבציר נספרו הגפנים המראות סימני מחלה בכל חזרה וחושב אחוז הנגיעות. התוצאות משלוש שנות הניסוי מוצגות בציור 1:

השוואה של טיפול הביקורת לקומפוסט בשנת הניסוי הראשונה מראה על הבדל מובהק בנגיעות. למרות שהפרש דומה נמצא גם בשתי שנות הניסוי הבאות (11 ו 6.5 ו 8 אחוז הבדל בהתאמה בשלוש שנות הניסוי) ההבדל בשנים אלה לא היה מובהק.

מסקנות:

נראה שלטיפול בקומפוסט יש השפעה מסוימת על התבטאות מחלת הצהבון. עם זאת, מאחר וההפחתה אינה מלאה ועלות הטיפול, כפי שיושם בניסוי זה, גבוהה מאד, יש לבחון:

א. את הצורך במתן קומפוסט כל שנה

ב. דרכי יישום זולות יותר.